

Opracowanie Diecezjalnej Komisji Liturgicznej w Opolu

Wydawnictwo św. Krzyża

Opole 1986

Imprimatur: Opole, 11 II 1984

+ A. Nossol, epus opoliensis

Redaktor opracowania: ks. H. Sobeczko

Teksty liturgiczne: Obrzędy bierzmowania według Pontyfikału rzymskiego wydane przez Konferencję Episkopatu Polski, nakładem Księgarni św. Jacka, Katowice 1975.

Wkładka do modlitewnika "Droga do nieba". Wydawnictwo Św. Krzyża w Opolu, 1986.

Wydanie II.

Opolskie Zakłady Graficzne. Zakład Nr 3 w Prudniku

PRZEDMOWA /bp A. Nossol/

Pismo Święte przedstawia nam opisy przekazywania daru Ducha Świętego przez Apostołów (Dz 8,14-17;19,1-6). To samo czynią dziś ich następcy, w sakramencie bierzmowania. Moc Ducha świętego uzdalnia nas, abyśmy wobec świata świadczyli o Chrystusie i Jego nauce, i abyśmy czuli się zawsze współodpowiedzialni za Kościół.

"Bądźcie żywymi członkami tego Kościoła i pod przewodem Ducha świętego starajcie się służyć wszystkim za wzorem Chrystusa, który nie przyszedł, aby Mu służono, lecz aby służyć"(Obrz. bierzm., n. 22).

Niech ten kolejny zbiór Obrzędów pomoże lepiej przygotować się do przyjęcia daru Ducha Świętego w bierzmowaniu, a po przyjęciu tego sakramentu niech przypomina o obowiązku męznego i radosnego wyznawania wiary i postępowania według jej zasad. Niech Duch Święty rozlewa w naszych sercach miłość Bożą, gromadzi nas w jednej wierze i jednym Kościele.

Opole, dnia 25 stycznia 1984 r.

biskup opolski

WPROWADZENIE

1. Bierzmowanie sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego

Każdy sakrament jest dziełem Ducha świętego. W szczególny sposób zostaliśmy odrodzeni w Duchu Świętym w sakramencie chrztu (J 3, 5). Cóż zatem daje, nam jeszcze sakrament bierzmowania? Odpowiada na to ostatni Sobór w Konstytucji o Kościele:

Przez sakrament bierzmowania odrodzeni na chrzcie Św. w sposób doskonalszy wiążą się z Kościołem i w ten sposób jeszcze ściślej są zobowiązani, jako prawdziwi świadkowie Chrystusa, do szerzenia i chronienia wiary słowem i uczynkiem" (n.11).

W sakramencie bierzmowania "ochrzczeni przechodzą dalszy etap chrześcijańskiego wtajemniczenia. Przez dar Ducha świętego wierni zostają bardziej upodobnieni do Chrystusa i umocnieni, aby składali Mu świadectwo i budowali Jego Ciało w wierze i miłości. Ich dusze otrzymują niezniszczalny charakter, czyli znamię Pańskie, tak że nie można powtarzać sakramentu bierzmowania" (Obrzędy bierzm., wstęp. n. I-2). Trzecim etapem wtajemniczenia chrześcijańskiego jest Eucharystia.

2. Sakrament dojrzałości chrześcijańskiej.

Wprawdzie chrzest daje nam odpuszczenie grzechów, czyni nas dziećmi Bożymi i włącza do Kościoła, to jednak sam chrzest nie wystarcza. Dziecko Boże powinno się rozwijać ku pełnej

dojrzałości duchowej. Już u pierwszych chrześcijan po chrzcie następowało bezpośrednio bierzmowanie przez włożenie rąk.

Dojrzałość duchowa (nie jest ona uzależniona od ilości lat) polega przede wszystkim na:

- budowaniu Kościoła,
- szerzeniu i broniению wiary słowem i czynem,
- służeniu innym.

W bierzmowaniu otrzymujemy Ducha świętego, który daje nam moc do takiej postawy otwarcia się na drugich. On jest miłością, dlatego pomaga nam realizować przykazanie miłości w naszym życiu.

Duch święty sprawia, że uczniowie Chrystusa mogą właściwie rozumieć słowa Pana: "On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co wam powiedziałem" (J 14, 26).

Doprowadzi nas do całej prawdy (J 16,13). Ponadto Duch Święty jest:

- największym darem, w którym wszystkie inne są zawarte (1 Kor 1, 7; Gal 5; 2-25),
- zapoznaje nas z tajemnicą Boga (1 Kor 2, 10-12),
- napełnia nas radością (Dz 13, 52)
- uzdalnia nas do dawania świadectwa, aż do śmierci - na wzór Chrystusa (J 15, 26-27; Dz I, 8; 4, 31).

O dar Ducha świętego, o Jego moc, trzeba prosić Ojca niebieskiego: "Ojciec z nieba da Ducha Świętego tym, którzy Go proszą" (Łk I I,13).

3. Przygotowanie do bierzmowania

Chrzest, bierzmowanie i Eucharystia są sakramentami wiary. Chrzest niemowląt odbywa się w wierze rodziców i Kościoła. Na rodzicach spoczywa zasadniczy obowiązek wychowania dzieci w duchu wiary i przygotowania ich do owocnego przyjęcia pozostałych sakramentów wtajemniczenia (bierzmowania i Eucharystii), w wypełnianiu tego obowiązku pomaga rodzicom wspólnota parafialna. Mówią o tym wyraźnie dokumenty Kościoła: "Obowiązkiem chrześcijańskich rodziców jest troska o przygotowanie dzieci do życia sakramentalnego przez formowanie w nich ducha wiary i stopniowe jego umacnianie oraz przez bezpośrednie przygotowanie do owocnego przyjęcia sakramentów bierzmowania i Eucharystii, w czym korzystają z pomocy tych instytucji, które zajmują się katechizacją. Ta rola rodziców zaznacza się także przez ich czynny udział w obrzędach sakramentów".

Kandydat do bierzmowania powinien znajdować się w stanie łaski uświęcającej, a więc być po spowiedzi. Ponadto powinien być odpowiednio pouczony i przygotowany do odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych. Dokonuje się to zwykle na specjalnych naukach i nabożeństwach przygotowawczych.

Również rodziny kandydatów, zwłaszcza rodzice i świadkowie, powinni uczestniczyć w naukach i nabożeństwach przygotowawczych i w dniu bierzmowania przystąpią do Komunii świętej.

Zasadniczo kandydaci do bierzmowania nie dobierają sobie nowego imienia (bierzmowanie jest kontynuacją chrzcielnego wtajemniczenia). Mogą przybrać sobie nowe imię szczególnie wtedy, gdy nie posiadają chrześcijańskiego imienia.

4. Kto może bierzmować

Bierzmowania udziela biskup. Przy większej liczbie kandydatów biskup może poprosić do współudzielenia sakramentu również innych kapłanów.

Każdy kapłan posiada władzę bierzmowania w niebezpieczeństwie śmierci, a także w wypadku chrztu osoby dorosłej lub dziecka w wieku katechizacji, oraz z okazji I Komunii osoby dorosłej, ochrzczonej w dzieciństwie, po odpowiednim przygotowaniu. W Polsce, ze względu na częste bierzmowania biskupa w terenie, wolno aktualnie kapłanom bierzmować tylko w niebezpieczeństwie śmierci, i to nawet dzieci, przed dojściem do używania rozumu.

W obrządkach Wschodnich bierzmowania udziela kapłan niemowlętom zaraz po chrzcie (w ten sposób są bierzmowani u nas także greko-katolicy).

5. świadkowie bierzmowania

Świadcami bierzmowania z zasady powinni być rodzice chrzestni kandydata; również inny wierzący, katolik, bierzmowany i praktykujący. W ostateczności świadkami mogą być także rodzice dziecka.

Podczas bierzmowania jeden świadek kładzie prawą rękę na prawym ramieniu kandydata na znak, że będzie go wspierał radą i czynem w jego chrześcijańskim życiu. Świadcowie powinni być do bierzmowania odpowiednio przygotowani i przystąpią podczas Mszy św. do Komunii razem z bierzmowanym.

6. Liturgia sakramentu bierzmowania

Bierzmowania zwykle udziela się w czasie Mszy św., aby jaśniej ukazać ścisły związek tego sakramentu z całym wtajemniczeniem chrześcijańskim (chrzest, bierzmowanie i Eucharystia). Związek z sakramentem chrztu przypomina odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych poprzedzające liturgię samego sakramentu bierzmowania.

Widzialnym znakiem sprawowanego sakramentu bierzmowania jest:

1. biblijny gest nałożenia rąk przez biskupa lub bierzmującego kapłana - to gest proszący o dar Ducha Świętego

2. namaszczenie olejem krzyżma na czole i wypowiedzenie słów: "Przyjmij znamię Daru Ducha Świętego". Namaszczenie wyraża skutek sakramentu bierzmowania, a mianowicie "ochrzczony otrzymuje niezniszczalny charakter, znamię Pańskie, razem z darem Ducha świętego, który doskonalej upodabnia go do Chrystusa i udziela mu łaski rozszerzania wśród ludzi "dobrej woli Chrystusowej"

Już w Starym Testamencie namaszczano ołtarze i świątynie, jako miejsca obecności Boga (por. Rdz 28,11-19), następnie namaszczano również ludzi: królów, kapłanów i proroków, jako osoby mające do spełnienia szczególną misję wobec drugich. Namaszczenie wyrażało niewidzialne wylanie mocy Ducha świętego. Najpełniej namaszczony Duchem świętym został Mesjasz - Chrystus w momencie Wcielenia i chrztu w Jordanie. W sakramencie chrztu i bierzmowania zostajemy napelnieni tym samym Duchem świętym, który jednoczy, nas z Chrystusem i upodabnia nas do Niego. Duch Święty zespała nas również w sposób dojrzały i bardziej odpowiedzialny ze wspólnotą Kościoła. Stajemy się współodpowiedzialni za losy Kościoła i żyjącego w Nim Chrystusa.

3 MODLITWY PRZED BIERZMOWANIEM

Duchu święty, który przez chrzest uczyniłeś mnie dzieckiem Bożym i chrześcijaninem, racz zstąpić na mnie w sakramencie bierzmowania, jak zstąpiłeś na Apostołów w dniu Zielonych Świąt. Zamieszkać na zawsze w duszy mojej z darami Twoimi. Udziel mi daru mądrości, rozumu i umiejętności, daru rady i męstwa, pobożności i bojaźni Bożej. Natchnij mnie duchem apostołskim, żebym był dzielny świadkiem Chrystusa, Pana mojego. Amen.

Sekwencja: Veni, Sancte Spirritus.

Przybądź, Duchu święty,
Ześlij z nieba wzięty
światła Twego strumień.

Przyjdź, Ojciec ubogich,
Przyjdź, Dawco łask drogich,
Przyjdź, światłości sumień.

O, najmiłszy z gości,
Słodka serc radości,
Słodkie orzeźwienie.

W pracy Tyś ochłoda,
W skwarze żywą wodą,
W płaczu utulenie.

Światłości najświętsza,
Serc wierzących wnętrza
Podдай Twjej potędze.

Bez Twojego tchnienia,
Cóż jest wśród stworzenia?
Jeno cierń i nędze.

Obmyj, co nieświęte,
Oschłym wlej zachętę,
Ulecz serca ranę.

Nagnij, co jest harde,
Rozgrzej serca twarde,
Prowadź zabłąkane.

Daj Twoim wierzącym,
W Tobie ufającym,
Siedmiorakie dary.

Daj zasługę męstwa,
Daj wieniec zwycięstwa,
Daj szczęście bez miary. Amen.
Alleluja.

Veni, Creator Spiritus

O Stworzycielu Duchu, przyjdź,
Nawiedź dusz wiernych Tobie krąg,
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.

Pocieszycielem jesteś zwan,
I najwyższego Boga dar,
Tyś namaszczaniem naszych dusz;
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.

Ty darzysz łaską siedmiokroć,

Bo moc z prawicy Ojca masz,
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.

Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej,
I wątłą słabość naszych ciał,
Pokrzep stałością mocy swej.

Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz;
Niech w drodze za przewodem Twym,
Miniemy zło, co kusi nas.

Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był,
I Ciebie, jedno Tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił.

Niech Bogu Ojcu chwała brzmi,
Synowi który zmartwychwstał,
I Temu, co pociesza nas,
Niech hołd wieczystych płynie chwał.
Amen.

Albo:

Przybądź, Duchu Stworzycielu,
Dusz ludzkich Nauczycielu,
Racz łaską swą obdarzyć
Serca, któreś raczył stworzyć.

Tyś Pocieszycielem zwany,
Darem Bożym mianowany,
Żywym źródłem i miłością,
Ogniem i duszy światłością.

Darów Twych siedem liczymy,
Palcem Bożym być Cię zwiemy;
Obietnicąś jest ojcowską,
Zdobiac w nas miłość synowską.

Racz dać zmysłom dar światłości,
Pomnażaj w sercach miłości;
A krewkość serca naszego
Utwierdź mocą Bóstwa Swego.

Odpędź od nas czarta złego,
Użycz pokoju Twego,
Aby za Twoją obroną

Złe odeszło inną stroną.

Racz nam Ojca niebieskiego,
Dać poznać i Syna Jego,
i Ciebie, Ducha świętego,
Od obu pochodzącego.

Bogu Ojcu wszechmocnemu,
Synowi zmartwychwstałemu,
Wraz z Duchem świętym społecznie,
Niech brzmi chwała na wiek wiecznie. Amen.

4 OBRZĘDY BIERZMOWANIA

Bierzmowania udziela się zwykle w czasie Mszy św., aby jaśniej ukazał się ścisły związek tego sakramentu z całym wtajemniczeniem chrześcijańskim, które osiąga szczyt w przyjęciu Ciała i Krwi Chrystusa. Jeśli z pewnych względów udziela się tego sakramentu poza Mszą, wówczas poprzedza obrzęd samego bierzmowania podobna liturgia słowa jak podczas Mszy św. Po Ewangelii biskup wygłasza homilię, którą poprzedzić może - w zależności od miejscowego zwyczaju - przedstawienie kandydatów do bierzmowania. Kapłan może kandydatów przedstawić imiennie, albo ogólnie tymi lub podobnymi słowami.

Przedstawienie kandydatów.

Kapłan:

Czcigodny Ojcze, Kościół święty prosi przeze mnie o udzielenie sakramentu bierzmowania zgromadzonej tu młodzieży parafii .....

Biskup:

Czy młodzież ta wie, jak wielki dar otrzymuje w tym sakramencie i czy przygotowała się należycie do jego przyjęcia?

Kapłan:

Jestem przekonany, że wszyscy przygotowali się do bierzmowania, uczestniczyli bowiem przez szereg dni w słuchaniu słowa Bożego i wspólnej modlitwie oraz przystąpili do sakramentu pokuty.

Biskup:

Drodzy Bracia i Siostry, powiedzcie przed zgromadzonym tu Kościołem, jakich łask oczekujecie od Boga w tym sakramencie?

Kandydaci:

Pragniemy, aby Duch Święty, którego otrzymamy, umocnił nas do mężnego wyznawania wiary i do postępowania według jej zasad.

Wszyscy:

Amen

Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych

Biskup:

A teraz, zanim otrzymacie Ducha Świętego, wspomnijcie na wiarę, którą wyznaliście na chrzcie świętym albo którą wasi rodzice i chrzestni wyznali razem z Kościołem w dniu waszego chrztu.

Pytam każdego z was:

Czy wyrzekasz się szatana, wszystkich jego spraw i zwodniczych obietnic?

Kandydaci:

Wyrzekam się.

Biskup:

Czy wierzysz w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedynego, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy; umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, którego masz dzisiaj otrzymać w sakramencie bierzmowania, tak jak Apostołowie otrzymali Go w dzień Pięćdziesiątnicy?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w święty Kościół powszechny, obcowanie Świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznawanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Wszyscy:

Amen.

Można użyć innej formuły albo zaśpiewać odpowiednią pieśń, w której cała wspólnota jednomyślnie wyraziłaby swoją wiarę.

LITURGIA SAKRAMENTU

Wezwanie do modlitwy

Biskup:

Najmilsi, prosimy Boga Ojca wszechmogącego, aby łaskawie zesłał Ducha Świętego na te przybrane dzieci swoje; odrodzone już na chrzcie do życia wiecznego. Niech Duch Święty umocni je swoimi darami przez swoje namaszczenie upodobni do Chrystusa, Syna Bożego. Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu, o ile to możliwe wszyscy klękają.

WŁOŻENIE RĄK

Biskup wyciąga ręce nad kandydatami i mówi.

Boże wszechmogący,
Ojcze naszego Pana, Jezusa Chrystusa,
który odrodziłeś te sługi swoje
przez wodę i Ducha Świętego
i uwolniłeś ich od grzechu,
ześlij na nich Ducha Świętego Pocieszyciela
daj im ducha mądrości i rozumu,
ducha umiejętności i pobożności
napelnij ich duchem bojaźni Twojej:
Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy:

Amen.

NAMASZCZEAIE KRZYŻMEM

Diakon lub ktoś inny przynosi do biskupa olej krzyżma. Kandydaci podchodzą do biskupa razem ze swoimi świadkami bierzmowania. Kandydaci mogą także ustawiać się w odpowiednim miejscu, wówczas biskup podchodzi do każdego, zależy to od miejscowych warunków. Jeden ze świadków bierzmowania kładzie prawą rękę na prawym ramieniu kandydata i podaje tego imię biskupowi, o ile nie czyni tego sam kandydat lub któryś z towarzyszących kapłanów.

Biskup zwilża wielki polec prawej ręki krzyżmem i kreśli nim znak krzyża na czole kandydata mówiąc:

N., Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Bierzmowany:

Amen.

Biskup:

Pokój z tobą.

Bierzmowany:

I z duchem twoim

MODLITWA POWSZECHNA

Biskup:

Najmilsi, wnieśmy nasze prośby do Boga Ojca wszech-mogącego; módlmy się jednomyślnie, bo jedna jest nasza wiara, nadzieja i miłość, które pochodzą od Ducha Świętego.

Kantor

Módlmy się za bierzmowanych, którzy zostali umocnieni darem Ducha Świętego, aby ugruntowani w wierze i miłości, dawali Chrystusowi świadectwo swoim życiem.

W: Wysłuchaj nas Panie.

Módlmy się za ich rodziców i świadków bierzmowania, aby słowem i przykładem pociągali ich do naśladowania Chrystusa.

W: Wysłuchaj nas Panie.

Módlmy się za święty Kościół Boży razem z Papieżem Janem Pawłem, naszymi biskupami Janem i Gerardem i wszystkimi biskupami, aby zgromadzony Przez Ducha Świętego, wzrastał i rozwijał się w jednej wierze i miłości aż do przyjścia Chrystusa.

W: Wysłuchaj nas Panie.

Módlmy się za całą ludzkość, aby wszyscy ludzie mając jednego Stwórcę i Ojca, uznawali się za braci bez różnicy rasy i narodu oraz szczerze szukali Królestwa Bożego, które jest pokojem i radością w Duchu Świętym.

W: Wysłuchaj nas Panie.

Biskup:

Boże, który swoim Apostołom dałeś Ducha Świętego i chciałeś, aby oni oraz ich następcy udzielali Go innym wiernym, wysłuchaj łaskawie naszą modlitwę i działaj w sercach wiernych podobnie jak w początkach głoszenia Ewangelii. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W : Amen.

Można zastosować również inne formuły modlitwy powszechnej.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

Niektórzy z bierzmowanych mogą się przyłączyć do niosących dary ofiarne.

Bierzmowani dorośli, a jeśli przemawiają za tym okoliczności, także ich świadkowie, rodzice i katecheci mogą przyjąć Komunię pod obiema postaciami.

Błogosławieństwo końcowe

Biskup:

Bóg Ojciec wszechmogący, który was odrodził z wody i Ducha Świętego i uczynił swoimi przybranymi dziećmi, niech was błogosławi i sprawi, abyście zawsze byli godni Jego ojcowskiej miłości.

Wszyscy:
Amen.

Biskup

Jezus Chrystus, jedyny Syn Ojca Przedwiecznego, który obiecał, że Duch prawdy zostanie w Kościele, niech was błogosławi i umocni w wyznawaniu prawdziwej wiary.

Wszyscy
Amen.

Biskup:

Duch Święty, który rozpałił ogień miłości w sercach uczniów, niech was błogosławi, zjednoczy i doprowadzi do radości Królestwa Bożego.

Wszyscy:
Amen.

Biskup:

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, + i Duch Święty.

Wszyscy:
Amen.

5 CZYTANIA BIBLIJNE I ŚPIEWY

1. Czytanie z księgi proroka Izajasza

(Iz 61,1-3a. 6a. 8b-9)

Duch Pański nade mną, bo Pan mnie namaścił, posłał mnie by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńców i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski u Pana i dzień pomsty dla naszego Boga; aby pocieszać wszystkich zasmuconych, by rozweselić płaczących na Syjonie, aby im wieniec dać zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast zgnębienia na duchu. Wy zaś będziecie nazywani kapłanami Pana, mienić was będą sługami Boga naszego: Oddam im nagrodę z całą wiernością i zawrę z nimi wieczyste przymierze. Plemię ich będzie znane wśród narodów i między ludami ich potomstwo. Wszyscy, co ich zobaczą, uznają, że oni są szczepem błogosławionym Pana
- Oto słowo Boże.

2. Czytanie z Dziejów Apostolskich

(Dz 1, 3-8)

Jezus po swej męce dał swoim Apostołom wiele dowodów, że żyje; ukazywał się im przez czterdzieści dni i mówił o Królestwie Bożym.

A podczas wspólnego posiłku kazał im nie odchodzić z Jerozolimy, ale oczekiwać obietnicy Ojca; mówił: "Słyszeliście o niej ode Mnie, Jan chrzczył wodą, ale wy wkrótce zostaniecie ochrzczeni Duchem Świętym".

Zapytywali Go zebrani: "Panie, czy w tym czasie przywrócisz królestwo Izraela?"
Odpowiedział im: "Nie wasza to rzecz znać czas i chwilę, które Ojciec ustalił swoją władzą, ale gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi"
- Oto słowo Boże.

3. Czytanie z Dziejów Apostolskich

(Dz 2,1-6,14, 22b-23. 32 33)

Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru, i napełnił cały dom, w którym przebywali.

Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić.

Przebywali wtedy w Jerozolimie pobożni Żydzi ze wszystkich narodów pod słońcem. Kiedy więc powstał ów szum, zbiegli się tłumnie i zdumiali, bo każdy słyszał, jak przemawiali w jego własnym języku.

Wtedy stanął Piotr z Jedenastką i przemówił do nich donośnym głosem: "Mężowie Judejczycy i wszyscy mieszkańcy Jerozolimy, przyjmijcie do wiadomości i słuchajcie uważnie moich słów, Jezusa Nazareńczyka, Męża, którego posłannictwo Bóg potwierdził wam niezwykłymi czynami, cudami i znakami, jakich Bóg przez Niego dokonał wśród was o czym sami wiecie, tego Męża, który z woli postanowienia i przewidzenia Bożego został wydany, przybiliście rękami bezbożnych do krzyża i zabiliście.

Tego właśnie Jezusa wskrzesił Bóg, a my wszyscy jesteśmy tego świadkami. Wyniesiony na prawicę Boga, otrzymał od Ojca obietnicę Ducha Świętego i zesłał Go, jak to sami widzicie i słyszycie".

- Oto słowo Boże.

4. Czytanie z Dziejów Apostolskich

(Dz 8, 1-4. 14-17)

Wybuchło wówczas wielkie prześladowanie w Kościele jerozolimskim. Wszyscy, z wyjątkiem Apostołów, rozproszyli się po okolicach Judei i Samarii.

Ci, którzy się rozproszyli, głosili w drodze słowo Boże. Kiedy Apostołowie w Jerozolimie dowiedzieli się, że Samaria przyjęła słowo Boże, wysłali do nich Piotra i Jana, którzy przyszli i modlili się za nich, aby mogli otrzymać Ducha Świętego: Bo na żadnego z nich jeszcze nie zstąpił. Byli jedynie ochrzczeni w imię Pana Jezusa.

Wtedy Apostołowie wkładali na nich ręce, a oni otrzymywali Ducha Świętego.

- Oto słowo Boże.

5. Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian.

(1 Kor 12, 4-13)

Bracia: Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch; różne też są rodzaje posługiwania, ale jeden Pan; różne są wreszcie działania, lecz ten sam Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkich. Wszystkim zaś objawia się Duch dla wspólnego dobra.

Jednemu dany jest przez Ducha dar mądrości słowa, drugiemu umiejętność poznawania według tego samego Ducha, innemu jeszcze dar wiary w tymże Duchu, innemu dar czynienia cudów, innemu prorocтво, innemu rozpoznawanie duchów, innemu dar języków i wreszcie innemu łaska tłumaczenia języków.

Wszystko zaś sprawia jeden i ten sam Duch, udzielając każdemu tak, jak chce.

Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków, a wszystkie członki ciała, mimo iż są liczne, stanowią jedno ciało, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni; aby stanowić jedno ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszyscyśmy też zostali napojeni jednym Duchem.

- Oto słowo Boże.

6. Czytanie z Listu Świętego Pawła Apostoła do Galatów

(Ga 5,16-17. 22-23a. 24-25)

Bracia: Postępujcie według Ducha, a nie spełniajcie pożądania ciała. Ciało bowiem do czego innego dąży niż duch, a duch do czego innego niż ciało, i stąd nie ma między nimi zgody, tak że nie czynicie tego, co chcecie: Jeśli jednak pozwolicie się prowadzić duchowi, nie znajdziecie się w niewoli Prawa.

Owocem zaś Ducha jest: miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie. A ci, którzy należą do Chrystusa Jezusa, ukrzyżowali ciało swoje z jego namiętnościami i pożądaniem: Mając życie od Ducha, do Ducha się też stosujemy.

- Oto słowo Boże.

7. Z Ewangelii wg św. Łukasza

(Łk 4,16-22a)

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać.

Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane:

Duch Pański spoczywa na mnie,
ponieważ mnie namaścił i posłał mnie,
abym ubogim niósł dobrą nowinę,
więźniom głosił wolność,
a niewidomym przejrzenie;
abym uciśnionych odsyłał wolnych,

abym obwoływał rok łaski od Pana.

Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione.

Począł więc mówić do nich: "Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli". A wszyscy przyświadczyli Mu i dziwili się pełnym wdzięku słowom, które płynęły z ust Jego.

- Oto słowo Pańskie.

8. Z Ewangelii wg św. Jana

(J 14, 23-26)

Jezus powiedział do swoich uczniów: "Jeśli Mnie kto miłuje, będzie zachowywał moją naukę, a Ojciec mój umiłuje go, i przyjdziemy do niego, i będziemy w nim przebywać. Kto Mnie nie miłuje, ten nie zachowuje słów moich. A nauka, którą słyszycie, nie jest moja, ale Tego który Mnie posłał, Ojca.

To wam powiedziałem przebywając wśród was. A Pocieszyciel, Duch Święty, którego Ojciec pośle w moim imieniu, On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co Ja wam powiedziałem".

- Oto słowo Pańskie.

PSALM RESPONSORYJNY

Refreny (do wyboru)

1. Niech zstąpi Duch Twój i odnowi ziemię.
2. Po krańce ziemi świadczyć mi będziecie.
3. Imieniu Twemu będę błogosławił.

Psalm 104 (103)

Błogosław, duszo moja, Pana,
Boże mój, Panie, Ty jesteś bardzo wielki!
Jak liczne są dzieła Twoje, Panie!
Tyś wszystko mądrze uczynił,
ziemia jest pełna Twych stworzeń.

Refren

Wszystko to oczekuje Ciebie,
byś dał im pokarm w swoim czasie.
Gdy im dajesz, zbierają,
gdy otwierasz swą rękę, sycą się Twym dobrem.

Refren

Stwarzasz je napelniając swym duchem
i odnawiasz oblicze ziemi.
Niech chwała Pana trwa na wieki,
niech Pan się raduje z dzieł swoich.

Refren

Póki mego życia, chcę śpiewać dla Pana,
grać memu Bogu, póki życia starczy.
Niech miła Mu będzie pieśń moja, .
będę radował się w Panu.

Refren

WERSET PRZED EWANGELIĄ

Alleluja, alleluja, alleluja
Przyjdź Duchu Święty, napełnij serca swoich wiernych
i zapal w nich ogień swojej miłości.
Alleluja, alleluja, alleluja
6 MODLITWY PO BIERZMOWANIU

I

Boże, Ojczy nasz, Ty w sakramencie bierzmowania umocniłeś nas darem Ducha świętego,
Duchem Twojego Syna, Jezusa Chrystusa. Za dar ten jak najgoręcej dziękujemy.

Duchu Święty, umacniaj nas w mężnym wyznawaniu wiary i w radosnym służeniu braciom.
Niech zawsze będziemy Twoimi żywymi świątyniami i świadomymi członkami Kościoła
świętego; współodpowiedzialnymi za wzrost Jego świętości i za rozwój w świecie. Oświecaj
nasze umysły światłem Ewangelii a nasze serca rozpalaj ogniem Swojej miłości. Przez
Chrystusa Pana naszego. Amen.

II

Boże wszechmogący, Ty przez Syna swego, Jezusa Chrystusa , Pana naszego, odrodziłeś nas
mocą Ducha świętego i odpuściłeś nam grzechy. Ty zesłałeś na nas Ducha Świętego
Pocieszyciela jak na Apostołów u początków Kościoła.

Duchu Święty, Ty znasz nasze słabości, umacniaj nas, a ponieważ nie umiemy się modlić, Ty
sam przyczyniaj się za nami w błaganiach. Odnów w nas moc sakramentu chrztu i
bierzmowania, udziel nam ducha mądrości i rozumu, rady i męstwa, umiejętności i pobożności,
i napełnij nas duchem bojaźni Bożej. Amen.

7 DODATEK - Skrócony katechizm

W oparciu o samo ludzkie rozumowanie człowiek nie jest w stanie odpowiedzieć na
najważniejsze pytania: skąd wziął się wszechświat i wszystko co istnieje? Czy istnieje Bóg?
Kim jest człowiek? Jaki jest sens i cel życia ludzkiego? Czym jest dobro i zło? Jak człowiek
powinien postępować. Czy i jak się modlić?

Na te i podobne pytania znajdziemy odpowiedź w nauce objawionej przez Boga. Naukę tę głosi
Kościół katolicki. Oparta jest ona przede wszystkim na słowie Bożym, zapisanym w Piśmie
świętym. Mamy 45 ksiąg Starego Testamentu i 27 ksiąg Nowego Testamentu. Kościół założył
Jezus Chrystus. Jego życie, działalność i naukę opisują cztery Ewangelie: św. Mateusza, św.

Marka, św. Łukasza i św. Jana. Prawdziwie świadomy katolik powinien regularnie czytać Pismo święte, bo "Nieznajomość Pisma świętego jest nieznajomością Chrystusa" (por. św. Hieronim, -c 420).

Podajemy niżej główne prawdy wiary i moralności chrześcijańskiej. Znajomość nauki katolickiej byłaby bez znaczenia, gdyby nie została wprowadzona w życie codzienne. Każdy wyznawca Chrystusa powinien postępować zgodnie z Jego nauką i w oparciu o nią rozwiązywać wszystkie problemy życiowe.

Każdy jednak człowiek posiada wolną wolę i może wybierać. Może przyjąć naukę, którą proponuje Chrystus, i żyć według niej, lub może ją odrzucić. W jednym i drugim wypadku bierze odpowiedzialność za skutki tego wyboru - wieczne szczęście lub wieczne odrzucenie.

Wyznanie wiary - Skład apostołski

Wierzę w Boga Ojca Wszechmogącego, * Stworzyciela nieba i ziemi, * i w Jezusa Chrystusa, * Syna Jego Jedynego, Pana naszego, * który się począł z Ducha Świętego, * narodził się z Maryi Panny, * umęczon pod Ponckim Piłatem, * ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, * zstąpił do piekieł, * trzeciego dnia zmartwychwstał, * wstąpił na niebiosa, * siedzi po prawicy Boga Ojca Wszechmogącego, * stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. * Wierzę w Ducha świętego, * święty Kościół powszechny, * świętych obcowanie, * grzechów odpuszczenie, * ciała zmartwychwstanie, * żywot wieczny, * Amen.

Główne prawdy wiary

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za złe karze:
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu i zmartwychwstał dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

Sakramenty święte

Chrzest.

Bierzmowanie.

Eucharystia.

Pokuta.

Namaszczenie chorych.

Kapłaństwo.

Małżeństwo.

Najważniejsze przykazania miłości

1. Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich myśli swoich.
2. Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.

W obu tych przykazaniach zawarte są wszystkie inne przykazania, nawet poniższy Dekalog.

Dziesięć przykazań Bożych

Jam jest Pan, Bóg twój; który cię wywiódł z ziemi egipskiej z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego na daremno:
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

Pięć przykazań kościelnych

1. Ustanowione przez Kościół dni święte święcić.
2. W niedziele i święta we Mszy świętej nabożnie uczestniczyć.
3. Posty nakazane zachowywać.
4. Przynajmniej raz w roku spowiadać się i w czasie wielkanocnym Komunię św. przyjmować.
5. W czasach zakazanych zabaw hucznych nie urządzać.

Trzy cnoty Boskie

1. Wiara.
2. Nadzieja.
3. Miłość.

Cztery cnoty główne

1. Roztropność.
2. Sprawiedliwość.
3. Wstrzemięźliwość.
4. Męstwo.

Siedem cnót i grzechów im przeciwnych

Pokora - pycha.
Hojność - chciwość.
Czystość - nieczystość.
Miłość - nienawiść.
Umiarkowanie - nieumiarkowanie.
Cierpliwość - gniew.
Gorliwość i pracowitość - lenistwo.

Osiem błogosławieństw Chrystusa

1. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.
2. Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni.

3. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię.
4. Błogosławieni którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.
5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.
7. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni synami Bożymi będą nazwani.
8. Błogosławieni, którzy prześladowanie cierpią dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

Błogosławieni jesteście, gdy wam urągają i prześladować was będą, i gdy kłamliwie mówią będą wszystko złe na was z mego powodu. Cieszcie się i radujcie, albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie (Mt 5, 3-11).

Uczynki miłosierdzia względem duszy

1. Grzeszących upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

Uczynki miłosierdzia względem ciała

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
- 4: Podróżnych w dom przyjąć;
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

Ostateczne rzeczy człowieka

1. Śmierć.
  2. Sąd Boży.
  3. Niebo albo piekło.
- 8 DODATEK - Niektóre modlitwy

Chwała Ojcu

Chwała Ojcu i Synowi, * i Duchowi świętemu. * Jak było na początku; teraz i zawsze, * i na wieki wieków. Amen.

Modlitwa Pańska

Ojczy nasz, któryś jest w niebie: * święć się imię Twoje, * przyjdź królestwo Twoje, * bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi. * Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. * I odpuść nam nasze winy, * jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. * I nie wódz nas na pokuszenie, * ale nas zbaw ode złego. Amen.

Pozdrowienie anielskie

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, * Pan z Tobą, * błogosławionaś Ty między niewiastami * i błogosławiony owoc żywota Twojego Jezus, * święta Maryjo, Matko Boża, * módl się za nami grzesznymi teraz * i w godzinę śmierci naszej. Amen.

Anioł Pański

Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi.
I poczęła z Ducha świętego.

Zdrowaś Maryjo...

Oto ja służebnica Pańska:
Niech mi się stanie według słowa Twego.

Zdrowaś Maryjo...

A Słowo stało się ciałem.
I mieszkało między nami:

Zdrowaś Maryjo...

K: Módl się za nami święta Boża Rodzicielko.

W: Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się:

Łaskę Twoją, prosimy Cię, Panie, racz wlać w serca nasze, abyśmy, którzy za zwiastowaniem anielskim wcielenie Chrystusa, Syna Twego poznali, przez mękę Jego i krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Różaniec święty

Tajemnice radosne (w poniedziałki i czwartki):

- 1) Zwiastowanie Pańskie
- 2) Nawiedzenie św. Elżbiety
- 3) Narodzenie Pańskie
- 4) Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni
- 5) Znalezienie Pana Jezusa w świątyni

Tajemnice bolesne (we wtorki i piątki):

- 6) Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu
- 7) Biczowanie Pana Jezusa
- 8) Cierniem ukoronowanie
- 9) Droga krzyżowa
- 10) Ukrzyżowanie Pana Jezusa

Tajemnice chwalebne (w środy, soboty i niedziele):

- 11) Zmartwychwstanie Pana Jezusa
- 12) Wniebowstąpienie
- 13) Zesłanie Ducha świętego
- 14) Wniebowzięcie Najśw. Maryi Panny
- 15) Ukoronowanie Najśw. Maryi Panny.